

معرفی ارزیابی درونی

ارزیابی از نظام‌های آموزشی یکی از ضروریات پویایی این نظام‌ها است. به عبارت دیگر، عدم وجود فرآیند ارزیابی مستمر در نظام‌های آموزشی، موجب رکود آنها می‌گردد. در این راستا، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با هدف ارتقاء کیفیت نظام آموزش عالی، آیین‌نامه اجرایی طرح ارزیابی درونی گروه‌های آموزشی دانشگاه‌ها را به تصویب رسانده و به دانشگاه‌های سراسر کشور اعلام نموده است. این طرح به منظور استفاده از تجارب اعضای هیأت علمی دانشگاه در راستای ارتقای سطح عملکرد گروه‌های آموزشی طراحی شده است. اهمیت این نوع ارزیابی موجب گردیده است تا از سوی بسیاری از دانشگاه‌های کشور مورد استقبال قرار گیرد.

• تعریف ارزیابی درونی:

به فرآیندی که در طی آن عناصر یک نظام، به صورت خودآگاه، اقدام به ارزیابی مجموعه عناصر، فرآیندها و پیامدهای موجود در نظام خود می‌کنند، فرآیند ارزیابی درونی اطلاق می‌شود.

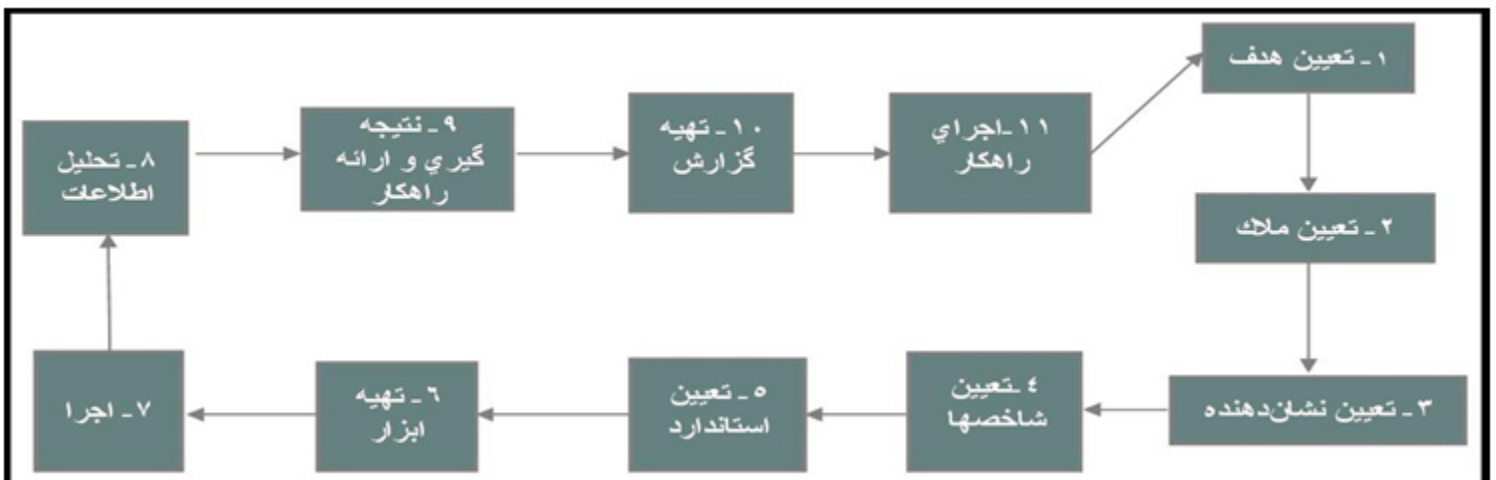
• اهداف ارزیابی درونی:

در فرآیند اجرای «ارزیابی درونی» موارد زیر، زمینه را برای ارتقاء کیفی نظام آموزشی فراهم می‌سازد:

۱. بهبود کیفیت نظام آموزش عالی
۲. همسو کردن نظام دانشگاهی یا نیازهای جامعه و منابع تخصصی
۳. یاری دادن به خودتنظیمی امور نظام دانشگاهی
۴. آشکار کردن جنبه‌های مختلف کیفیت عوامل نظام دانشگاهی
۵. مشارکت اعضای هیأت علمی در شفاف‌سازی امور دانشگاهی

• فرآیند ارزیابی درونی:

فرآیند اجرای ارزیابی درونی با تعیین اهداف و ملاک‌های ارزیابی آغاز و به ارائه و اجرای راهکارهای مناسب جهت ارتقاء کیفی نظام آموزشی ختم می‌گردد. نمودار زیر مراحل ارزیابی درونی را نشان می‌دهد:

• فوائد ارزیابی درونی:

در فرآیند اجرای ارزیابی درونی بخش، فوائد زیر حاصل می شود:

۱. اعضای هیأت علمی بخش نقاط ضعف و قوت بخش را شناسایی می کنند.
۲. اعضای هیأت علمی، در صدد رفع نقاط ضعف بخش بر می آیند.
۳. اعضای هیأت علمی به نقش خود در ارتقای بخش پی می برند.
۴. فعالیت های اعضای هیأت علمی در بخش همگرا می شود.
۵. اعضای هیأت علمی از تجارب یکدیگر استفاده می کنند.
۶. اعضای هیأت علمی فرصت ابراز نظرات خود را پیدا می کنند.
۷. بخش در تصمیم گیری ها قدرت بیشتری پیدا می کنند.
۸. بخش پیشرفت خود را به وضوح مشاهده می کند.
۹. بخش پیشرفت و توسعه خود را بر اساس شواهد و مدارک حاصل از ارزیابی درونی پی گیری می نمایند.

[وضعیت طرح ارزیابی درونی در دانشگاه شیراز]

هم اکنون نیز طرح ارزیابی درونی در برخی از بخش های آموزشی دانشگاه شیراز اجرا شده است و یا در حال اجرا می باشد. جدول زیر نشانگر وضعیت اجرای طرح ارزیابی درونی در بخش های مختلف دانشگاه شیراز می باشد

وضعیت طرح ارزیابی درونی در دانشگاه شیراز

ردیف	نام بخش	اتمام طرح	ارسال گزارش نهایی	در حال اجرا	تصویب	متقاضی	توضیحات
1	ترویج و آموزش کشاورزی	*					
2	آبیاری	*					
3	مدیریت آموزشی	*					
4	روانشناسی تربیتی	*					
5	جامعه شناسی	*					
6	پاتوبیولوژی	*					
7	زبان	*					
8	مهندسی راه و ساختمان	*					
9	گیاه پزشکی	*					
10	ادبیات فارسی	*					
11	الهیات و معارف اسلامی	*					

					*	تاریخ	12
					*	اقتصاد	13
					*	مکانیک	14
					*	علوم درمانگاهی	15
					*	تربیت بدنی	16
					*	آمار	17
					*	باغبانی	18
					*	مناطق بیابانی	19
					*	هسته‌ای	20
					*	ریاضی	21
					*	مبانی آموزش و پرورش	22
					*	شهرسازی	23
					*	کامپیوتر	24

مراحل فرآیند اجرای «ارزیابی درونی» در بخش

بر اساس پیوست شماره ۳ آئین نامه ارزیابی درونی در گروه های آموزشی دانشگاه ها، در دانشگاه شیراز کمیته ای بنام کمیته مرکزی ارزیابی درونی تشکیل یافته که متشکل از معاون آموزشی دانشگاه به عنوان رئیس کمیته و مدیر دفتر نظارت و ارزیابی به عنوان دبیر کمیته و سه نفر از اعضای هیأت علمی متخصص در زمینه ارزیابی می باشد. امور مربوط به ارزیابی درونی بخش ها در این کمیته سامان داده می شود. مراحل تقاضا، تصویب و اجرای «ارزیابی درونی» در دانشگاه شیراز به ترتیب زیر انجام می شود:

۱. اعلام آمادگی بخش برای ارزیابی درونی با تکمیل فرم مربوطه و ارسال آن به دفتر نظارت و ارزیابی دانشگاه
۲. تصویب تقاضای بخش در کمیته مرکزی ارزیابی درونی دانشگاه
۳. ارسال تقاضای بخش به مرکز مطالعات و تحقیقات و ارزشیابی آموزشی وزارت
۴. تصویب تقاضای بخش در مرکز فوق (و تخصیص بودجه)
۵. اجرای کارگاه ارزیابی درونی برای اعضای بخش
۶. تشکیل کمیته ارزیابی درونی بخش
۷. اجرای فرآیند ارزیابی درونی توسط کمیته بخش (مطابق نمودار فرآیند ارزیابی درونی)
۸. ارائه گزارش توسط کمیته بخش

۹. تأیید گزارش در کمیته مرکزی

۱۰. تصویب گزارش در مرکز مطالعات و تحقیقات و ارزشیابی آموزشی وزارت

(مفاهیم و فرآیند ارزیابی درونی) آموزش (بخش اول): فایل **html**

(مفاهیم و فرآیند ارزیابی درونی) آموزش (بخش دوم): فایل **htm**

.....

(مفاهیم و فرآیند ارزیابی درونی) آموزش: فایل **powerpoint**

(فرم تقاضای اجرای طرح ارزیابی درونی بخش) فرم تقاضا

(فرم‌های مورد نیاز در اجرای طرح ارزیابی درونی بخش)

.....

وضعیت طرح ارزیابی درونی در دانشگاه شیراز

[مراحل فرآیند اجرای "ارزیابی درونی" در بخش]

نامه ارزیابی درونی بر اساس پیوست شماره ۳ آئین نامه